

הטירן

מטנק שלל סובייטי

לטנק לחימה מודרני בצה"ל

אשר הביאו את ראשי מערכת הביטחון להבנה כי לאור היתרונות הרבים הקיימים בטנק ניתן להשמיש את הטנקים לטובת חיל השריון בתוספת שינויים אחדים שנעשו במערכות התובה והצריח.

העבודה הרבה שנעשתה בתחום זה, הפכה את הטנק, מכלי שתפעולו ואחזקתו מתישים את אנשי הצוות, לכלי נוח יותר, לפי מיטב המסורת המערבית. מערכת בקרת הצריח מתוצרת ארצות הברית ומערכת בקרת האש מתוצרת הארץ שיפרו לאין שיעור את דיוקו של התותח והקנו לו יכולת לפגוע במטרה בכדור ראשון.

בשנת 1978 קיבל לידיו צוות פיתוח של חיל החימוש את המשימה להעלות את הרמה הטכנית של טנק הטירן T-54 / T-55 ולהפכו לטנק מערבי ומודרני. משימת הפיתוח הייתה: שימור היתרונות הרבים הקיימים בטנק - שלד השריון המוצלח, הצללית הנמוכה, המזקו"מ האמין ומיזוגו עם מערכות מערביות מודרניות כגון - חטיבת כוח חדשה, מערכות הצריח ושיפור משמעותי של נושא הנדסת האנוש שהיה מאופיין ברמה נמוכה מאוד בטנקי הטירן.

מלחמת יום הכיפורים הביאה אל מגרשי השלל של צה"ל כמויות גדולות מאוד של טנקים סובייטים

T-55 עם תותח 100 מ"מ, בראשית צעדיו בצה"ל.

נסיגת צה"ל מלבנון

לאזור הביטחון

אחזקה באיזור הביטחון באופן מהיר תוך מתן מענה רציף לכוחות הלוחמים ומאידיך המשכנו במתן אחזקה ליחידות מיוחדות שנכנסו לתוך שטח לבנון.

על אף שפעילות צה"ל הפכה להגנתית באותה התקופה, היה עומס גדול על מערך החימוש בכללותו, לאור אחזקת המוצבים וביצוע סיורים ומארבים למניעת חדירות של לוחמי חיזבאללה, שדרשו ממערך החימוש כולו היערכות מעמיקה לנושא".

ב-6 ביוני 1985 השלים צה"ל את נסיגתו מלבנון. מעברו הצפוני של הגבול הבין-לאומי הוקם אזור ביטחון בפיקוח צבא דרום לבנון (צד"ל), שבראשו עמד עד מותו מייג'ור סעד חדד, אחריו מונה לתפקיד הבריגדיר-ג'נרל אנטואן לחד.

מספר אל"ם עזרא צוק ששימש כמפקד החימוש של פיקוד הצפון בעת נסיגת צה"ל לאזור הביטחון "התקופה הזאת הייתה מאתגרת במיוחד עבור מערך החימוש: מחד נדרשנו להקמה ומיסוד של מרכזי

אל"ם צוק בפגישה עם קחש"ר וקצינים מצבא דרום לבנון

1986

טוב שם משמן טוב

של חברי כנסת בראשותה של שרת הבריאות שושנה ארבל' אלמזל'ינו כדי להצטרף לנטיעות ט"ו בשבט ולהתרשם מקרוב אחר העשייה הרב גונית הקיימת בחיל החימוש הן בתהליך ההכשרה וההדרכה בבה"ד והן במוכנות החיל לשעת חירום.

עלייה לרגל נרשמה על ידי מבקרים רבים מהארץ ומחול"ל שהגיעו להתרשם מהעשייה המקצועית והרחבה המתקיימת בחיל.

קצין החימוש הראשי של צבא ארצות הברית הגיע עם פמליה של אנשי אחזקה כדי ללמוד מקרוב את תפיסת האחזקה כפי שבאה לידי ביטוי בעת מלחמת לבנון ועם היערכות צה"ל באזור הביטחון. בנוסף, הגיעה משלחת

מספר אל"ם אברהם שהיה ראש צוות הפיתוח של הטירן המערבי:

"דרכו של רעיון הטירן המערבי לא הייתה "סוגה בשושנים" הרעיון התגבש בתקופה שבה מערכת הביטחון השקיעה משאבים ניכרים במספר פרוייקטים גדולים (ביניהם פרויקט המרכבה) והקופה, מטבע הדברים הייתה מדולדלת. כמו כן - טנקי הטירן נחשבו בצה"ל לטנקים סוג ב' המיועדים לפליטה, אולם, בגין חשש ממגבלות סיוע של ממשלת ארצות הברית באותה התקופה ניתן "אור ירוק" לקידום הפרוייקט. המשימה הציבה בפנינו אתגר מקצועי לא קל שהוכתר בסופו של דבר בהצלחה יוצאת דופן".

הטנק, שבמקורו היה בעל ניידות טובה, שופר לאין ערוך בעקבות התקנת חטיבת -כוח חדשה, מערכות נהיגה מודרניות, ושיפור משמעותי של נושא המיגון על ידי הוספת לוחות של שריון אקטיבי המגדילים במידה ניכרת את יכולת העמידה של הטנק בפני פגיעה של מטענים חלולים. התכונות הללו הפכו את הטירן המערבי לטנק לחימה מתקדם, המסוגל להתמודד בהצלחה עם כלי השריון של שנות ה-80.

ביקור הקחש"ר
האמריקאי

ביקור משלחת
ח"כ בבה"ד 20

הידעת:
רק בשנת 1953 הפך חיל הטכנאים ל"חיל החימוש", ולראשונה ניתן לו סמל ייחודי והוגדרו יעדי החיל ותפקידיו.

T-55 בדיגום צה"לי מלא.

1985-1990

מהלך מוצלח במצל"ח

המשיכו לאחזק את כלל צי כלי השינוע בתוך הבסיס וטיפולו במגוון גרנטורים ומלגזות דיזל. אולם, ביוזמת אל"ם חגי שלום, מפקד מצל"ח, הופסק מתן שירותי אחזקה לח"א, ח"י ולכלל צה"ל.

סדנת "ארז" שהייתה כפופה למצל"ח הועברה בתחילת שנות התשעים לח"א ובכך הפסיק מצל"ח לתמוך באחזקת כלי הרכב הייעודיים של חילות אחרים.

החל מ-1986 התגבשה תפיסה מחודשת בנושא עיסוק הליבה של מצל"ח, על פיה רכבים חדשים ינופקו ישירות ליחידות ולא ישהו לפרקי זמן ממושכים במחסני מצל"ח, המחייבים טיפול ברכבים אלו.

בהתאם לתפיסה זאת, החל תהליך עמוק של צמצום הפעילות של סדנת "סחלב", שהמשיכה לעסוק בהשמת מערכות בילום. בסדנא

1985-1990

ביקור שר הביטחון
יצחק רבין

ביקור ר' אג"א,
האלוף אילן
בירן בבה"ח
הדרומי

המש"א - פנים רבות לה

חניכת בית הוועד החדש

ביקור ראש אג"א

"השילוב הנכון בין שלושה יסודות הם הבסיס הכלכלי לקיומו של כל מפעל אזרחי: איכות, זמינות ועלות - פירושו של דבר, במקרה שלנו, לספק את התוצרת לצה"ל בזמן ובאיכות הנדרשת תוך שמירה על עלות ריאלית וכדאיות כלכלית. אין ספק שמפעל כמו שלנו עם וותק, מסירות ומיומנות מחוייב להצדיק בכל נקודת זמן את האמון הרב שניתן לו"

(מפקד המש"א - אל"ם יהודה אדמון)

ביקור ח"כ רפאל איתן במש"א.

ביקור קחש"ר במש"א.

הסתיים קורס קצינים ייעודי של חיל החימוש

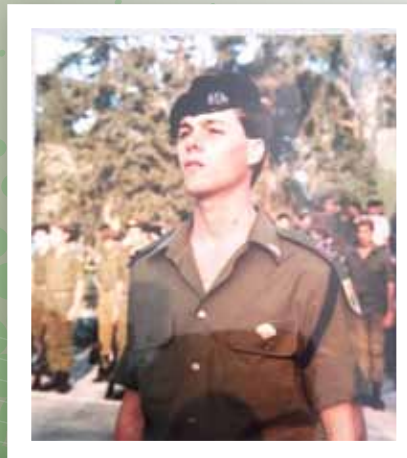
של הצוערים שהגיעו מבה"ד 1 ואת הנחישות והמוטיבציה שלהם, הבנו אני וחברי המד"כים שהחומר האנושי של הצוערים בשילוב ההכשרה שעברו יביא בסופו של דבר להכשרת קציני חימוש איכותיים ליחידות צה"ל"

מפקד הקורס רס"ן ניר שמריהו.

קורס הקצינים הייעודי הראשון של חיל החימוש הסתיים בטכס מרשים ורב רושם בבה"ד 20. מסיימי הקורס, שאותרו על ידי חיל החימוש טרם גיוסם, עברו מסלול הכשרה מקצועי ומורכב בו רכשו מקצוע חימושי ועברו בהצלחה את קורס הקצינים בבה"ד 1 ואת ההשלמה החילית.

סרן (מיל') קוטי בן עזרא ששימש כמד"כ (מדריך כיתה) בהשלמה החילית מספר: "לא מעט גבות הורמו עם קבלת ההחלטה להכשיר קציני חימוש במסלול הייעודי לקצונה, הרי ידוע שחיל החימוש הינו חיל מקצועי, וקשה היה להבין כיצד ניתן להכשיר קצין חימוש שיפקד על אנשי קבע וחילים לאחר שעבר מסלול הכשרה מזורז בן 14 חודשים. אולם, משראינו את רמתם האישית

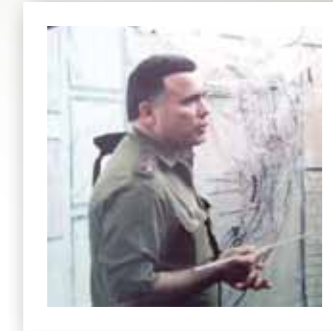

סרן (מיל') קוטי בן עזרא

טכס סיום קורס קצינים בבה"ד 20.

הקמת סדנת "גדעון" ביחש"ם 638

אל"ם (מיל') רון אברהם.

בשנת 1986 הצטרפה ליחש"מ 638 סדנא נוספת, סדנת "גדעון" שמוקמה באיזור בית שאן, וזאת לצורך מתן אחזקה בדרג ב' וסיוע בדרג א' ליחידות הרבות ששהו באיזור. הסדנא הייתה תחת פיקודה של מפקדת היחש"ם, אולם עברה בהמשך לפיקוד הצפון, זאת לאור שינויים שנעשו בגבולות הגזרה שבין הסדנאות.

אל"ם (מיל') רון אברהם שכיהן כמפקד היחש"ם בין השנים 84 - 86 אמר לחייליו בעת טכס הצטרפות סדנת "גדעון" לסד"כ היחש"ם:

הידעת:

סרן יוסף גרף הקים את הסדנא המרחבית הראשונה של פיקוד הצפון בבת גלים, שייעודה טיפול ברכבים מגויסים ובנשק קל.

"חיל החימוש הינו אחד החילות הגדולים ורבי הישגים בצה"ל, חיל מפואר זה מהווה משענת מקצועית עיקרית של כוחות היבשה. החיילים, האזרחים והמפקדים המשרתים בו עמלים על שמירת כוננותו המבצעית ועל האדרת אמצעי הלחימה בצה"ל.

בימים הקשים הצפויים לנו, נעמוד מול אתגרים פנימיים שלא ידענו כמותם - אני מוצא את עצמי משוכנע שנוכל לעמוד בכבוד מול האתגרים הרבים הצפויים לנו.

בכם תמון הפוטנציאל האדיר שלנו, הידע המקצועי והנחישות.

היו ברוכים!"

1985-1990

עשור למותו של עמנואל פרת - הקחש"ר הראשון

אל"ם פרת, יליד פולין (1911), עלה ארצה ב-1939 והצטרף לשורות ה"הגנה". בהמשך הצטרף לצה"ל ושימש כסגנו של אל"ם אשר פלד. במאי 1949 כיהן כראש שירותי הנדסת חימוש בדרגת סא"ל ובשנת 1950 פרש מצה"ל. סא"ל פרת חזר לשירות פעיל כדי לארגן את חיל החימוש ומונה למפקד חיל הטכנאים בדרגת אל"ם. באפריל 1951, מונה לקצין החימוש הראשי בדרגת אל"ם ושימש בתפקיד זה עד נובמבר 1954. בשנת 1955 שירת כנספח צה"ל בבורמה. עם פרישתו ב-1957 מונה למנהל החטיבה התעשייתית לאנרגיה אטומית ועל פועלו זה זכה בפרס ביטחון ישראל. אל"ם פרת היה ראש צוות התכנון למוסדות הביטחון בתל השומר. ב-1976 מונה למדען ראשי של מערכת הביטחון. עמנואל פרת נפטר בשנת 1976.

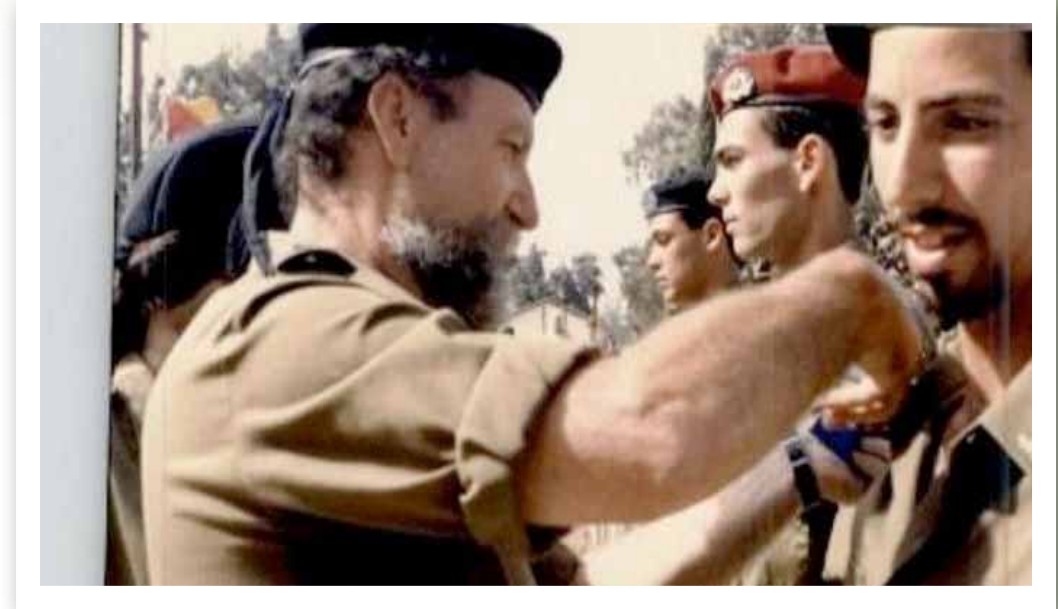
תקופת כהונתו של אל"ם פרת כקצין החימוש הראשי אופיינה בהנחת היסודות להקמת חיל טכני המסייע לכוחות הלוחמים בשדה הקרב ונותן שירותי אחזקה ושיפוץ כלי נשק. אל"ם פרת שאף להנהיג נוהלי עבודה ותקנים קבועים בנושא טיפול באמצעי הלחימה ובאחזקת כלי נשק מסוגים שונים, ולשם כך, הקים את מערך ההדרכה בחיל החימוש וארגן אותו. באותן השנים חיל החימוש גייס רבים מהעולים החדשים ושילב אותם ביחידות השונות, בעיקר מהנדסים ובעלי מקצועות טכניים. כוח-האדם שגוייס הוכשר ויועד לתפעל כלי נשק.

הידעת: בשנת 1968 הוקם צוות הווי סדנאי השריון שכלל בתוכו חיילי חימוש מיחש"מ 650 שהופיע ברחבי הארץ ושירם "שיר השבת" כיכב במצעד הפזמונים ברדיו.

תת אלוף משה (מוצי) קידר בטכס סיום קורס קציני חימוש.

מסדר סיום קורס הקצינים במגרש המסדרים בבה"ד 20.

1985-1990

